

UKRAINIAN VOICE

Літературно-Мистецький

ОГЛЯД • 1

*Бюлетень Літературно-Мистецького Клубу
в Нью Йорку*

НЮ ЙОРК

Січень 1955

Літературно-Мистецький ОГЛЯД • 1

Бюлетень Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку

П'ЯТА РІЧНИЦЯ Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку

П'ять років тому, тобто при кінці 1949 р. невеликий гурток мистців усіх ділянок мистецтва заклав Український Літ.-Мистецький Клуб у Нью Йорку. У невеликій зальці на Ave. A., у приймах в Об'єднання Військовиків, були започатковані перші п'ятничеві вечори Клубу. Тісно, незатишно і непривітно виглядала тодішня клубова зала.

Власних крісел мала зала щось коло 20 штук, так що на п'ятниці доводилось позичати крісла з погребового заведення п. Яреми. Музичного інструменту не було, а між першими членами Клубу були музики, які хотіли давати камерні концерти. Грошей не було. Але працю розпочато і вона мусіла йти. Мусіла, бо члени основники мали велике бажання і волю мати Клуб. Почалася акція приєднування нових членів. Члени мистці і прихильники прибували. Одного чарівного дня сусіди Клубу з Ав. А. і 7 вулиці були свідками коли під будинок підїхало вантажне авто і четверо кременних людей, закинувши залізні гаки на дах будинку, на грубесних линвах почали витягати на перший поверх темно-бронзову скриню. Це історичний момент. Це перше власне піяніно (і то добре) впливало через вікно до залі Клубу. Ці самі сусіди мали нагоду ще бачити, як на тротуарі коло „трока" група людей, а між ними пані Чернова з затисненими кулаками і припиненим віддихом не спускала очей з бронзової скрині, яка маєстатично плила що раз вище й вище в гору. Ануж урвуться шнури, ануж не влізе у вікно?! Пропали тоді 123 долари коштів і всі мрії про концерти.

Та шнури витримали. Концерти почалися, а разом з ними почали напливати щораз нові відвідувачі Клубу.

Антін Павлось; *Смуток*

З тижня на тиждень ставало тісніше і врешті неможливо тісно.

Що робити? Шукати нового приміщення. Так, шукати — але з чим? Буде приміщення — будуть люди, а будуть люди — будуть гроші.

Кинулись шукати всі, хто лише читати по англійськи вмів. Найбільший успіх мав арт. маляр М. Мирош. Це він знайшов приміщення на Ave. 2, 149, — цілий довший поверх доволі обширного будинку. Одна велика зала, друга менша і третя темна кімната. Великий гол. В порівнянні із старим приміщенням, це видавалося королівськими палатами. Місячний рент був 200 дол. З підписанням умови найму на 3 роки. Тобто відповідальність на 7200 дол. Крім того, приміщення було ще в жалюгідному стані, бо раніш тут була тапціерна меблів. Мільйони розкиданих і вгнічених у підлогу дрібнесеньких тапціерських цвяшків. Стіни покотупані до кісток (до цегли), стеля пообривана, а бруд неймовірний. Меблів, звичайно, ніяких. Отож знов видаток на ремонт, умебльовання залату 3-місячної кавціі 600 дол. Що робити, звідки взяти гроші? Звідки взяти робочі руки до переведення ремонту? Здавалось, перепони непереможні. А оцнак оптимізм, сила хотіння мати Клюб, перемогли усі перепони. Грошей поміж громадянством не збирали, „шерів” не продавали, „моргечу” ніхто не давав, грошей за працю і пенсії за адміністрацію ніхто не давав, а засукавши рукави, склались на фарбу, гіпс і щітки і за почином проф. І. Паливоди, приступили до ремонту та приєднування піднаємців. Ремонт зробили, піднаємців знайшли і покотились п'ятницеві вечори, як на добре мащених колесах.

Коли згадаємо, хто лише не був сталим чи тимчасовим піднаємцем клубових заль, то побачимо що хіба немає ніодної укр. організації в Нью-Йорку (а часом навіть з околиць) яка б не користала з приміщень Клубу. Повстала потреба нових музичних інструментів, бо українські піяністи і скрипаки почали давати лекції укр. дівторі гри на інструментах. Клюб купив фортеп'яні і ще два піяніно. Врешті заснувався Укр. Музичний Інститут з великою кількістю професорів і учнів. Знов ставало тісно. Заздрим оком заглядали члени Клубу на 2-ий поверх, де засів російський спортовий клуб. Галасливий, нерас аж докучливий був горішний сусіда, але був і викурити його не було сили. Аж одного дня несподівана візита директора спортового клубу та пропозиція — закупити їхні меблі, бо вони переносяться. Втіха — але й нова жура, де взяти ще свіжих 150 дол. на місяць, щоб оплатити новий поверх. Де взяти гроші на свіжий ремонт, задаткування, оплату телефону, електрики, прибирання? Та цим разом ці питання не були

вже такі страшні як два роки тому. Музичний Інститут давав українському громадянству свою корисну працю. Швидко розвивався і ріс, і тепер спроможний став оплатою за приміщення постійно підсилювати бюджет Клубу.

П'ятницеві вечори відбувалися систематично. Двічі до року, тобто на весну і восени, улаштувано Літературно-Мистецькі Ярмарки. Що року в залах Клубу відбувалися індивідуальні виставки праць укр. мистців-плястиків. В. Г. Кричевського, О. Грищенка, М. Радіша, М. Мироша, Р. Пачовського, відбувалися дві великі збірні виставки укр. мистців не лише з Америки, а з цілого світу. В приміщеннях Клубу, вже другий рік, міститься „Інститут плястичного мистецтва”, школа, що хоч і ще не має великої фреквенції учнів, однак відхиляє своїм учням хоч маленьку щілинку у дверях, що ведуть до зрозуміння нашого рідного і чужого мистецтва.

(Продовження на ст. 16.)

МИСТЕЦЬКІ ВИДАННЯ арх. О. ПОВСТЕНКА

Архітект Олекса Повстенко з Вашингтону, колишній директор Софійського Музею в Києві, почав видавати „Золотоверхий Київ” — велику працю про мистецтво Києва від найдавніших часів. Ціла книга обіймає розділи: 1. Великокняжий Київ 10-13 ст.; 2. Київ 14-16 ст.; 3. Гетьмансько-козацька доба Києва; 4. Київ 19-20 ст.; 5-ий розділ міститиме англійський текст. Український текст цієї книги ілюстрований історичними плянами Києва, світлинами будов та їх деталей і світлинами та рисунками мистецьких творів. Книга появляється в формі поодиноких зшитків — усіх 12. Перші зшитки вже появилися. Цілість матиме понад 500 ілюстрацій, при чому зшитки 6-12 творять окремих альбом репродукцій.

О. Повстенкові пощастило зберегти велику і єдину в своєму роді збірку безцінних фотоматеріалів з творів української архітектури і мистецтва — між ними унікальні фота знищених большевиками мурованих і дерев'яних церков, що їх большевики ніколи не поважилися б опублікувати.

Побіч книги „Золотоверхий Київ”, О. Повстенко приготував монументальну працю про Київську св. Софію, що її взяла до видання Українська Вільна Академія Наук. Окрасою цієї монографії будуть також репродукції архітектури, мозаїк та фресок нашої великої мистецької пам'ятки. Тексти цієї монографії будуть по українськи і по англійськи і можна буде врешті надіятись, що це видання причиниться до розбиття тієї стіни ігноранції, що характеристична чужинному мистецтвознавству у відношенні до українських мистецьких пам'яток.

Пишучи про це, не можемо не згадати, що наші мистецтвознавці мають ще немало унікальних мистецьких матеріалів, на жаль не опублікованих. Те, що появляється — це все переважно заходами самих авторів, а монографія про св. Софію мабуть не швидко появила-ся б, коли б не допомога з фонду Форда,

ВИСТАВА

О. Архипенка

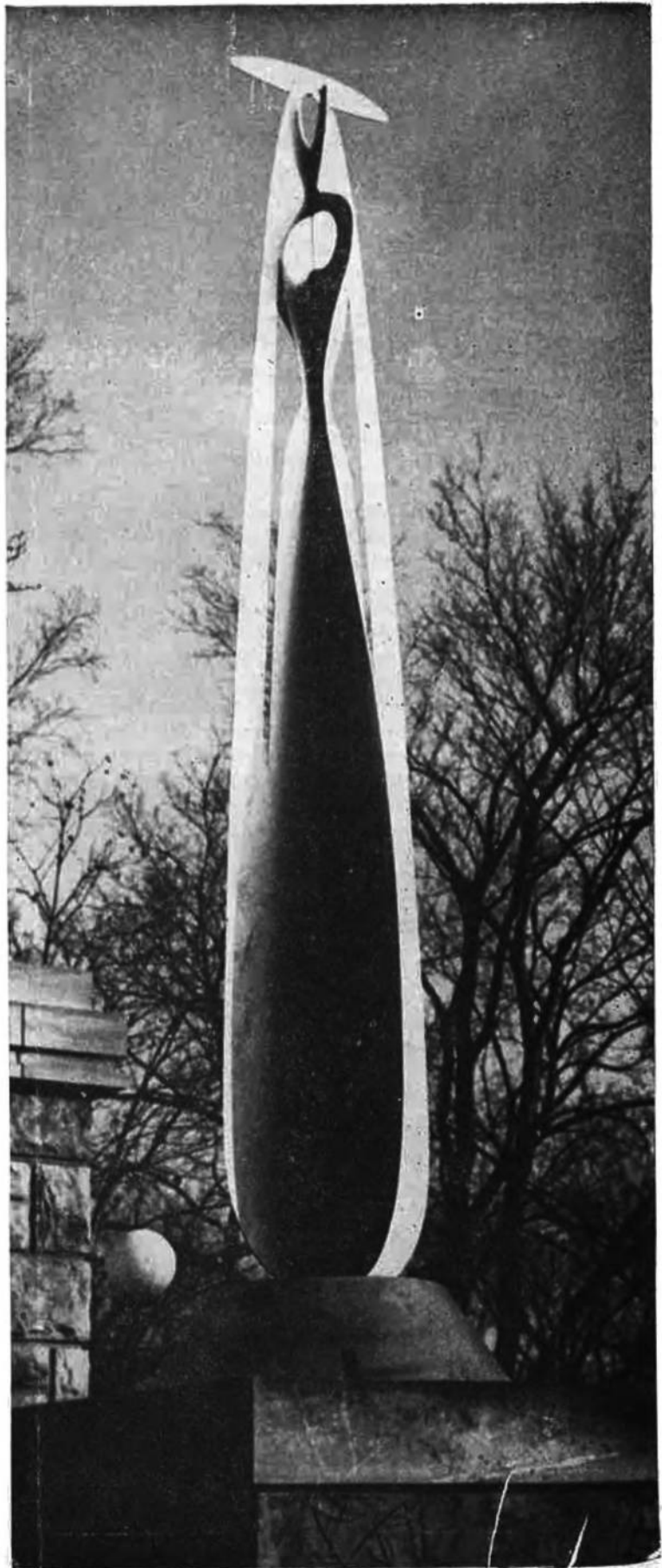
В Галеріях Об'єднаних Американських Мистців при 711 — П'ята Авеню в Нью-Йорку відбулася в днях 16 жовтня до 14 листопада ц. р. вистава творів Ол. Архипенка. Вистава — 110-а індивідуальна з черги. Перша власна вистава Архипенка відбулася в Гагені в Німеччині в 1910 р., вона то й започаткувала тріумфальний похід мистця по музеях та галеріях світу, від Берліну до Нью-Йорку, від Сан Франціско до Токіо. Фактично, творчий шлях Архипенка почався ще в Києві, в школі мистецтва, де він студіював у рр. 1902-1905. Коли 1908 р. він приїхав до Парижу, він мав уже вироблені власні погляди на суть і завдання мистецтва, вони й привели його до співпраці і співтворчості в групі модерністів, передусім тоді народженого кубізму. Критика вважає його першим кубістичним скульптуром. Вже в 1920 р. німецький критик Макс Осборн відмітив, що українець Архипенко є основником того напрямку, що творить чисту конструкцію спірітуального. Впродовж 50 років своєї мистецької праці Архипенко шукав за новими можливостями вислову в скульптурі і для цього він систематично експериментував з матеріалами та їх придатністю для різьби чи конструкції.

В 1913 р. Архипенко вперше виставив у Нью-Йорку, на показі модерного мистецтва в т. зв. Арморі Шов. Ця вистава стала зворотним пунктом в історії американського мистецтва та була одним з чинників розвитку модерного мистецтва в ЗДА. Сам Архипенко у вступі до каталогу своєї вистави пише про своє мистецтво:

„У моїй аналізі багато авторів ствердило, що моє досягнення в модерній скульптурі полягає також в різкій зміні формальної реальності речі на реальність символічного і духового порядку; ця зміна є висловлена новими формами, включаючи абстрактні. До цих стверджень я мушу додати, що моя творча філософія має метафізичні первопочини. Я не починаю просто від абстракції (...) задля самої абстракції. Творча суть моєї філософії лежить у з'явищах нематеріальних, духових основ, які розвиваються в різні форми, щоб накінці стати символічним об'єктом”.

Відповідно до цих мистецьких тез, Архипенко показав на своїй виставі, в оригіналах і фотографіях (напр., 19 фото скульптур з одного тільки Музею в Тель Авів) усі головні періоди своїх творчих шукань. Так, бачимо нта виста-

*О. Архипенко: Металева статуя, 24 сто-
ти висока, при вході до університету
в Kansas City, Missouri.*

Перші п'ять років

ві речі з періоду кубістичного, а далі напрямку, що його мистець назвав моделюванням простору і вгнутих поверхень, скульптуру поліхромовану, скульптуру три-вимірну, скульпто-маллярство та скульптуру в прозорому матеріалі. Переглядаючи увесь творчий шлях мистця і всю різноманітність його творів, можна спостерігати, які нові можливості для скульптури відкрив його творчий геній. Нераз ці можливості виходять навіть, поза межі самої скульптури і, як би ми не цінували Архипенкових відкриттів у ділянці нового формального вислову, наприклад, у скульптурах поліхромованих чи освітлених новішого періоду, осередком і зерном його творчості залишиться, на нашу думку, скульптура чистої плястичної форми, тобто, без побічних і неконечних для скульптури додатків барви чи світла. Саме змагання з формами є тут досить титанічне і воно було завжди і буде головною метою скульптури.

Варто підкреслити факт вистави нашого мистця саме на ню-йорському ґрунті, який, з погляду мистецького, ідеологічного і комерційного має свої особливі умови. Не від сьогодні ми можемо спостерігати тенденції деяких впливових американських і „американських” мистецьких кіл відсунути творчість Архипенка в тінь, відмовити йому його переломового і піонерського значення в світовій скульптурі. Така ювілейна вистава, хоч і відбувалася в одній з найкращих американських галерій, повинна була мати місце в одному з музеїв. Але ці пропагують не раз мистців і напрямки, які появилися пізніше за Архипенкові, або ж під його незаперечним впливом. Проте піонерська і переломова роля Архипенкового мистецтва задокументована авторитетами, між якими є прізвища Поля Аполінера, Поля Гійома, Ганса Гільдебрандта, Моріса Райналя, Блез Сендрара, Еріха Візе й іншими постатями з інтернаціональної критичної еліти, які були свідками і співучасниками народин нового мистецтва.

Об'єднання Мистців Українців в Америці ще минулого року вшанувало Архипенка окремим скромним вечором, воно й привітало квітами відкриття його ню-йорської вистави. На суботніх доповідях мистця в Галерії ми мали змогу бачити досить численну участь представників нашого мистецького життя.

С. Гординський

Видавництво „Слово”.

Видавництво „Слово”, яке заклалося на весну цього року для видавання творів своїх членів, закінчило друк книжки репортажів Докії Гуменної з її поїздки по Америці. Черговий том, що друкується, це „Пародези” Едварда Стріхи (Костя Буревія, розстріляного Московію в 1934 р.). Це книжка пародій, що їх автор-мистифікатор друкував у Семенковій „Новій Генерации”, беручи на кпини пропагований тим журналом пролетарський конструктивізм і деструктивізм,

Правда, скоро проминули п'ять років з часу народження нашого клубу! Його засновано в період організаційної романтики, коли новоприбулі, просто з пароплавів, наснажені енергією, закладали клуби, союзи, об'єднання, бльоки, товариства. До Європи летіли дописи: „Українське життя забувало в Америці”.

Незабаром більшість енергії фундаторів усяких союзів була поглинута тертям з навколишнім життям, а в деяких спрямувалась у спокійне річище легко досяжного і найвищого в світі добробуту. Отже, вижили тільки живучі організації, в яких були тверді і працьовиті стовпи з достатніми рештками енергії і з певною кількістю прихильників.

Нью-йорський Літературно-Мистецький Клуб протягом п'яти років показав, що він має енергійні й міцні стовпи, які тягнуть всю організаційну роботу і як скеля протистоять дрібненьким конфліктам. Як треба, то ці стовпи приміщення клубу і пофарбують, і заметуть, і гроші наберуть кожного місяця „чинш” заплатити. Має клуб і досить членів та прихильників: хто пару разів на рік зайде, а хто й кожного тижня.

П'ять років — довгий час, і вже можна взятися за писання спагадів. До речі, це незрівняно легше, ніж писати звіт чи історію.

Пригадую перші організаційні збори клубу в листопаді 1949 року, на які зібралось коло 15 мистців і прихильників мистецтва. Як це м'яко і дипломатично звучить: „прихильник мистецтва”! І не потребує якоїсь кваліфікаційної комісії, ні не викликає насмішок. Були на тих зборах два великі романтики, яких уже нема в живих: Іван Вартоломівич Дубинець і Микита Васильович Кекало. В ті часи — своїй першій американській осені — обидва романтики були гарячими організаторами: все ходили з одних зборів фундаторів та ініціаторів на інші. Частина їх спадщини розвилась і зміцніла.

Зокрема, Микита Васильович був гарячим прихильником мистецтва. В клубі він постійно брав на себе невдячну роллю — збирати гроші. Ясно пригадую його ясні світлі очі й зігнуту спину: ходить з шапкою між рядами. Збирав розважно: коли знав, що хтось не працює, то не підходив.

Першої зими вечірки клубу відбувались четвергами, в домівці на авеню „А”, з неймовірно кустарними лавами й столами. Переважали літературні вечори, обговорювались всі вистави театру Гірняка. З доповіддю про українське церковне мистецтво виступав негломний професор Горняткевич.

3 КЛЮБОВИХ ВИСТАВ

Тої піонерської зими клуб радо вітав нових переселенців з Європи: тільки приїде якийсь мистець чи прихильник мистецтва, так і до клубу. Придбання епідіаскопу для клубу було цілим етапом в його історії, а набуття піяніно для піонерів було величезною подією, що поглинула силу енергії і величезні, на піонерські масштаби, гроші — 120 доларів! В той час, влітку 1950 року, романтики й не думали, що це піяніно стане батьком цілої родини з п'яти роялів і піянін, з яких один лише концертний рояль коштував 870 доларів.

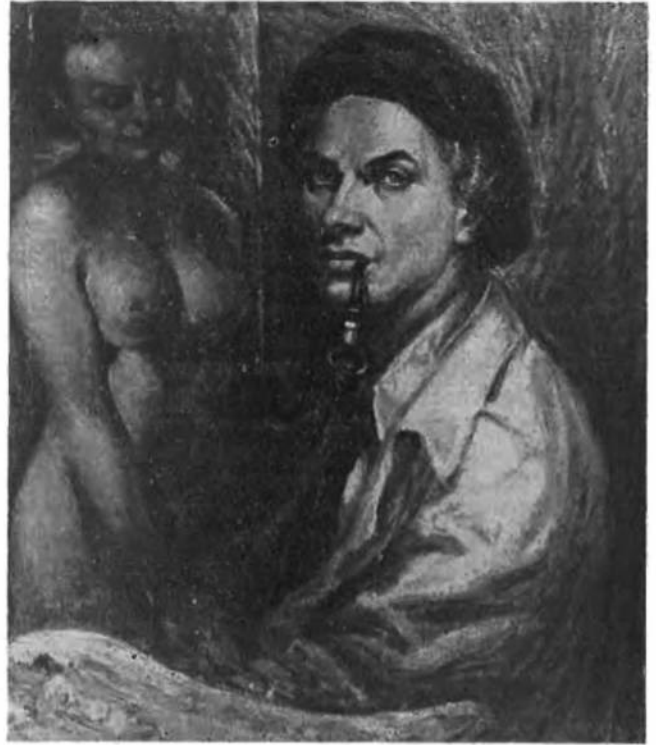
Влітку 1950 року сталось переселення Клубу до нової домівки, яку шукали довго і завзято. В будинку ч. 149, на Другій Авеню був спершу опанований перший поверх, а на другому поверсі ще півтора року сиділи москалі, які, у своєму клубі, ще й тупотіли та танцювали над головами українських мистців.

Нарешті ворог був переможений і відступив у невідомому напрямку: Український Літературно-Мистецький Клуб поширився і на другий поверх, та не просто, а набувши нові меблі. Тепер сила інерції тягне на третій поверх, але, здається, там міцно засіли ню-йоркські аборигени, яким навіть не заважають численні музичні точки з нижніх поверхів.

Отак живе і працює клуб: кому подобається, кому ні: відомо, що оцінка всіх явищ на світі завжди буває різною. На вечори клубу завжди приходять люди: більше чи менше — буває й понад сотню. А всіх вечорів за п'ять років відбулось коло двох сотень. Виступали й генерали від мистецтва, і піхота, і всякі прихильники мистецтва. Різні таланти й амбіції, пересаджені з української землі на американську, мали змогу себе виявити якнайповніше. Старі могли згадати минуле і спробувати повчити молодь, молодші теж говорили, що хотіли. Було ще й літературно-мистецьких ярмарки поза клубом, які давали змогу підлатати бюджет клубу. На мистецькі виставки теж з охотою ідуть глядачі і (навіть!) купують картини. Уже відбулось три групові виставки і п'ять індивідуальних.

Треба щиро подякувати голові управи Клубу — Сергієві Григоровичу Литвиненкові. Це — душа й мотор клубу від перших організаційних зборів до сьогодні. Він же є основним стовпом клубу, що й організує, і керує, і не тільки дає проєкти художнього оформлення заль клубу, але як треба, то й стіни пофарбує, і позамітає.

За перші п'ять років Клуб досить виріс. Не будемо казати, що він ідеальний, бо ідеального в світі нема і на сонці є плями, мрії завжди розходяться з дійсністю, і так далі. Побажаємо ж нашому живучому Українському Літературно-Мистецькому Клубові в Нью Йорку рости і в наступних п'ятиріччях. Дай Боже, його членам енергії, доброї волі, і нервів.

М. Мирощ

Автопортрет

Роман Паговський

ВИСТАВА МАЛЮНКІВ МИХАЙЛА МИРОША.

В дні 18 вересня до 1 жовтня в Літературно-Мистецькому Клубі відбулася вистава малярських творів Михайла Мироша, в 30-у річницю його мистецької праці в ЗДА. Твори Мироша заповнили дві залі Клубу і між ними звертали увагу передусім портрети — особливо жіночі, хоч два автопортрети мистця належали до найкращих речей на виставі. Варті відмічення також кілька мертвих натур з квітами, мальованих сміливим мазком і цікавих кольористично. Мистець узагалі найкращий там, де він малює просто з природи і не запускається у відтворення речей з пам'яті.

Напрямок Мироша реалістичний, але він має досить темпераменту, щоб надати своєму стилеві індивідуальних рис. Реалістичність помітна передусім у кольорах, у збереженні локальних тонів та перевазі брунатно-сірої гами. Але його сміливий мазок, головне в портретах і мертвих природою, часто переступає реалістичну межу в напрямку імпресіоністичному. В кожному разі, речі напрямку реалістичного в нього найбільш дозрілі і викликають найбільше зацікавлення. Ми репродукуємо тут одну з кращих речей на виставі — автопортрет мистця.

На виставі показано разом 52 малюнки Мироша, речі переважно більшого формату.

ВИСТАВА РОМАНА ПАЧОВСЬКОГО.

Роман Пачовський, син відомого зах. українського письменника Василя Пачовського, почав малювати ще в роки перед останньою війною. Прибувши після війни до Америки, він перейшов основний мистецький вишкіл в Національній Академії в Нью-Йорку в рр. 1951-3, а пізніше у студії Ліги Студентів Мистецтва. Вистава показує, власне, студійні праці, з додатком деякої кількості неакадемічних творів, таких як краєвиди. Вистава відбулась заходами Об'єднання М. У. в залах Л. М. Клубу в Нью-Йорку, в дні 30 жовтня до 14 листопада.

Пачовський — мистець дуже роботязкий, це доказують його 122 виставлені праці, вони й свідчать про те, що він своїх студійних років в академії не втратив. Хоч і важко давати оцінку студентських праць, треба відмітити постійний поступ нашого мистця в напрямі щораз вільнішого малярського вислову. Це помітне при порівнанні його давніших праць з найновішими, і тут можна слідкувати за тим, як умовний стиль академічного відтворення моделю перероджується при допомозі кольору на повноцінні малярські твори, напр. у портреті ч. 116, де зображена пані в чорному капелюсі й одягу, трактованому суто експресивними мазками. Перехідними до таких малюнків творами є ті, де мистець малює саму фігуру ще по-академічному, але тло малюнку заповнює гамою грайливих імпресіоністичних барв. Мистець куди вільніший у своїх краєвидних працях, витриманих у стилі дозрілого імпресіонізму і живих своїми кольористичними гами.

ЛМ. ОГЛЯД запрошує до співпраці всі культурно-мистецькі сили. Журнал буде появлятися готирі рази в рік.

Роман Савицький

СПІВПРАЦЯ Літературно-Мистецького Клубу і Українського Музичного Інституту

Діяльність ЛМК в Нью-Йорку, якого початок припадає майже безпосередньо після поселення т. зв. нової еміграції в Америці, зовсім не випадково збігся з першими кроками новоприбулих українських музик, кроками, що були зародком УМІ, створеного два роки пізніше. Не випадково перше приміщення ЛМК стає пунктом, в якому щасливо почалася праця над тим, що маємо сьогодні: між Літературно-Мистецьким Клубом, як центром мистецького життя метрополії, та Українським Музичним Інститутом, як розгалуженою вже по багатьох містах виховною, музичною установою. Бо не можна назвати випадком, коли покликані до цього чинники відчувають потребу працювати над культивуванням нашого мистецтва, над мистецьким ростом нашої молоді, і коли ці чинники знаходять автоматично дорогу до своїх рівнобіжних дій на базі безпосереднього контакту.

Головним елементом, що монтував і зціплював цю співпрацю було стремління заховати відповідний культурний рівень і дати громадянству, а зокрема молоді, вартості гідні української культурної людини, вартості, що не тільки задовільняли б її потреби і вимоги, але які теж видосконалювали б і витончували її мистецький смак. І саме цей рівень та оперування високоякісними вартостями забезпечили ЛМ Клубові постійну, численну фреквенцію на його імпрезах, а УМ Інститутіві добрий і скорий розвиток.

З моментом поселення в Америці, українська інтелігенція опинилася в умовинах, які не сприяли зближенню нашого громадянства до мистецького життя цієї, нової для нас, країни. Внаслідок цього постала конечність створення серед нас самих якогось культурного центру, що в ньому було б можливим проявлятися нашим мистцям, і в якому можна було б подбати про континуування культурницької роботи для українського громадянства і молоді. І сьогодні, коли багато з нас уже пізнали культуру і мистецтво Америки та знають де їх шукати, проблема свого власного культурно-мистецького і виховного життя не перестає бути актуальною. — Що більше, ця проблема буде все важливішою і мусить бути так довго конечною, як довго будемо усвідомлювати нашу окремішню вартість та як

Літературно-Мистецькі Я Р М А Р К И

довго будемо почуватися власниками своєї, нічим незаступної, культури. І коли б навіть українське громадянство і молодь масово користали з американських джерел, то і тоді ми не можемо резигнувати з власного духового життя, тимбільше, що заіснувала б можливість за великого впливу чужих елементів, головню на молодь. Рівнобіжна діяльність ЛМК і УМІ є саме зовнішнім виявом нашого власного культурного пульсування, а розвиток цих обох установ є найкращим доказом конечности їх існування.

На тлі співпраці ЛМК і УМІ під сучасну пору, коли обі установи мають немалий вплив на наше культурне життя і на мистецько-виховну роботу серед молоді, вирінає ще одна окрема, важлива проблема, яка є ядром і суттю діяльності УМІ і яка в великій мірі затримає завдання ЛМК. Цією проблемою є опіка над нашим мистецьким, у випадку УМІ, музичним доростом. Музичний Інститут має цей доріст творити, а Мистецький Клуб має всі можливості і повний мандат його „впроваджувати” в мистецьку роботу. Це завдання поставила собі Управа ЛМК і, як бачимо, успішно її реалізує, представляючи публіці на своїх „Ярмарках” щораз то нових, молодих виконавців. Цей факт тимбільше затісняє співпрацю ЛМК і УМІ і створює здорові основи для проблеми нашого музичного доросту.

Коли мова про цей доріст, ми все мусимо пам'ятати про дві речі. Перша: структура американського концертного життя не створює для наших виконавців можливостей проявитися на американському терені в більших і ширших розмірах, (на це ми наразі за бідні). Друге: наше власне запотребування нових сил у композиції, виконавстві і педагогіці є справді велике і треба років праці, щоб ці прогалини виповнити до більш-менш нормального стану. Бо ненормально, коли маса українських імпрез мусить обходитися десятком одних і тих самих виконавців і не є нормально, коли виконавці мусять добре поклопотатися, щоб здобути новий репертуар, як також не можна собі уявити нормального функціонування УМІ в майбутньому без постійного допливу молодих, працюючих учителів. Справа доросту — це важлива проблема, усвідомлення і реалізування якої повністю лежить у рямцях діяльності і співпраці ЛМК і УМІ.

Отож, приймаючи із задоволенням факт існування і безпосереднього контакту цих двох установ, належно оцінюючи позитивну поставу українського громадянства до теперішнього їх розвитку, — маймо наші очі звернені передусім у майбутнє і лиш вгадуємо та дивімся — що зможемо зробити для тих, що прийдуть по нас.

Назва на імпрези Л.М.К. була підходяща. Імпрези не були концертами, чи академіями, а чимсь у роді ярмарків. Автори чи виконавці — так ніби подавали свої вироби публіці.

Л. М. Клуб улаштував тоді шість таких ярмарків. Це вже таке число, що можна приглянутись у загальному до цих імпрез.

Ярмарки здобули собі публіку Нью-Йорку не зразу. На першому ярмарку було публіки мало, на другому й третьому багато більше, а на трьох останніх доходило до 600 глядачів.

Ярмарки, треба признати, внесли немало оживлення в наше життя, відогріли зацікавлення публіки мистецтвом слова й тону, а й самим мистцям дали деякий імпульс до творчости.

На Ярмарках брали участь, особисто чи своїми творами, майже всі поети й письменники Нью-Йорку, а крім цього і позамісцеві, в першу чергу з Філадельфії.

Читання, чи рецитації літ. творів відбувалися різно: читали і самі автори, і мистці слова. Практика показала, що мистці слова давали куди більшу насолоду, ніж автори, що робили враження більше своєю особою, бо публіка часто перший раз особисто запізнавалася з даним автором. Деякі автори, не перевіривши часу, читати задовго. Думаю, що засадничо повинен читати твори добрий читець (коли автор має добру дикцію і голос — тим краще), а автори можуть представитись публіці та відчитати одну якусь свою річ (вірш, чи коротенький нарис).

В великій залі, де відбувалися Ярмарки, дуже часто слова не доходили до задніх рядів (коли автор, чи рецитатор не говорив до мікрофону). Але мікрофон в'яже руки і до деякої міри унеможлиблює міміку. На майбутнє треба подбати за такий мікрофон, який ловив би слова не просто з уст, а тоді рецитатор говорив би далеко свобідніше.

До визначних позитивів Ярмарків треба зарахувати музичні і вокальні продукції.

Наші композитори причинилися в великій мірі до успіху Ярмарків — виконуючи і даючи виконувати свої твори. Все це робили безкоштовно, за що належить їм велике спасибі.

Так само і виконавці: співаки та музики не брали ніякої винагороди, а їх виступи принесли для Л. М. К. моральну й матеріальну користь.

Л. М. К. дбав не тільки про виступи зрілих уже майстрів, але протегував і кандидатів на майстрів, що, на мою думку, було й буде до-

Українське мистецтво поза межами України

Розглядаймо голоси мистців та прислухавшись до вимог громадської opinii про те, що слід робити мистцям на еміграції. Вони переважно такі суперечні, як і спроби мистців цілком підтверджувати своє становище. От ще давніше існувала в Нью Йорку „Мистецька Гільдія”, об'єднання мистецьких сил українського походження. Новоприбулі хотіли включитися в неї, алеж вона була завмерла через різні непорозуміння. Виринула проблема: працювати для своїх, виступати перед своїми й чужими, щоб показати свій зв'язок з українськими культурними традиціями, чи включитися в американське життя і роботи кар'єру

цільне, бо в той спосіб Клюб дає змогу молодим талантам поспробувати своїх сил та презентувати себе публіці.

В вокальних програмах Ярмарків бракувало хорів. Коли вже не брати на увагу великого хору, то хоч малі хороби чи ревелерсові ансамблі. Крім виступу одного квартету з бандурами хорова ділянка не була заступлена. На майбутнє треба було б і в цьому напрямі зробити поправу. Одна хорова точка зовсім не зашкодила б хорам, а збагатила б програму. Сподіваємось, що хор Літ. Мист. Клубу „Молода Україна” виповнить прогалину.

Були на Ярмарках і хореографічні виступи. Вони дуже оживляли програму, на жаль було їх мало, бо це зв'язане з великими витратами на костюми й декорації. Тому Л. М. К. не мав совісти просити мистців танку частіше брати участь у Ярмарках, бо не міг покривати витрат.

Театральне мистецтво не позначилось досить маркантно на Ярмарках. Причина: брак відповідних, а передовсім актуальних скечів.

Душею таких імпрез, як Ярмарки є завжди конференсіє. Він заповідає точки, він лучить їх в одну цілість, він урешті нав'язує безпосередній контакт з публікою і витворює т. зв. теплу атмосферу вечора. Може якась точка не зовсім задовільно випала — конференсіє піднесе рівень, може якась точка відпасти — конференсіє заповнить прогалину. Постійного заповідача Ярмарки не мали. Сповняли цю роль: голова Клубу, секретар, або запрошені до цього театр. артисти. Покищо не з'явився ще на нью-йорському ґрунті фаховий конференсіє. Ждемо на нього!

На кінець слово до публіки: Ярмарки сповняли і сповнятимуть не тільки роль популяризатора мистецтва, але й роллю „благодітеля” Літ. Мист. Клубу, бо Клуб Ярмарками вирівнює свій бюджет. Тому: відвідайте їх — в обопільному інтересі.

хоч би навіть ціною тимчасового приховування свого походження і спадщини? Справжнє непорозуміння та ще й із злободенною скороминулою казуїстикою! В суті, обі тенденції однаково важні й потрібні, та вони ще далеко не вичерпують усіх потреб та можливостей.

Успіх мистця на американському терені вітають у нас так, як би це була єдина проба таланту і вартости мистця. Але в теорії плекання традицій підноситься як найвищу вимогу, як єдине громадське завдання мистця. Одні мистці модернізуються, а навіть без репти уподібнюються до нового мистецького доквілля, а інші (як, напр., С. Гординський) з представників модернізму на рідних землях стають передовими представниками традиціоналізму, західньо-української версії монументалізму. Зміна середовища, переміна вартостей спричиняють часами занепад мистецьких вислідів, або навпаки — дають блискучі мистецькі вияви (Мадонна П. Холодного). Знайти спільний глузд, знайти якусь систему думання, що включала б усі частинні розв'язки та виявляли б невикористані можливості, оце й велике завдання мистецької думки.

Є три основні завдання мистців на еміграції, щось як би напрямні осі, координати для визначування позицій мистців, груп, напрямів. Перше завдання — знайти відношення до мистецтва і культури країни нового перебування. Друге — плекати свої культурні традиції. Третє — робити поступ, вчитися і розвиватися. Кожна така напрямна має свої два напрями, наче додатній і від'ємний, їх вартість може собі кожний мистець означувати в залежності від їх користи для нього особисто. Для цілости мистецького образу всі вони однаково важні, а вартість позиції кожного мистця тим більша, чим далі в просторах визначених напрямними він віддаляється від неутрального пункту, мертвого нуля.

Включитися в життя нової країни, брати участь у мистецькій її діяльності, знайти признание здаються найбільш природною зв'язкою знайти своє відношення до нового середовища. Успіх дає мистцеві почуття своєї вартости, яка тоді набирає значення, що переходить рамки обмеженої спільноти, мовляв, переростає гетто. Крім чисто мистецько-культурного значення, успіх мистця супроводить аплявз, признание і задоволення українського громадянства, преси, політичних чинників спрагнених тих успіхів та признание від чужих.

Але чи можна мати певність, що, наприклад, американська критика є ідеальна, об'єктивна і справедлива? Чужий мистець має шанси не так при рівних, як при виняткових кваліфікаціях. Директори галерій, виставові комітети, члени різних журі мають такі різні принципи, що й самі американські мистці не спроможні зорієнтуватися і таки досить нарікають. Критиків та рецензентів багато і різних, що й можна б сподіватися чогось у роді „збірної об'єктивності”. Та мистецька преса й критика в більшості прославляє лиш один напрям як поступовий, вперто тупцює на теоритичних позиціях здобутих ще в 30-их роках. Існує широка контрверсія поміж формалістами і реалістами. Перші стоять на zasadі т. зв. чистої творчості, можливо як найбільше безпредметної й абстрактної, і вважають себе єдиним поступовим авангардом та елітою. Других називають репрезентативними, бо вони стараються відтворити дійсність, представляти, зображувати. Вони часто добре заробляють у ділянці ужиткового комерційного мистецтва та якось годяться на те, що їх прозивають консервативними академістами, реакціонерами і т. п. лайками давновідомого репертуару.

В останніх роках відзиваються тут то там голоси проти демагогічної симпліфікації. Пригадують стару відому, тепер дуже непопулярну естетичну соціально-психологічну істину, що мистецтво в своїй структурі має ще один основний чинник, а саме, що мистець має (може мати, повинен мати), щось від себе громадянству сказати, глядачеві щось закомунікувати. Теж і в нас ця суб'єктивна, індивідуалістична експресивність підкреслено занедбана.

Так як раз-по-раз відкривають недавніх і давніших мистців, що їх сучасники й не помічали, а критики і за мистців не вважали, так прийдеться в майбутньому визнати угольним каменем неодного непризананого сучасника. Приймати думку, що американська критика більш об'єктивна та справедлива як кожна інша, немає ні підстав, ні потреби.

Українські мистці опинилися на еміграції з трьома головними течіями. Це модерністи, традиціоналісти та реалісти. Перші дві течії взагалі не мають права на існування на рідних землях. З третьої лише одна спеціальна відміна — соцреалізму — піднесена до висоти мистецтва взагалі. Наша констеляція ріденька, шість десятків мистців зорганізованих в ОМУ в ЗДА, яких три десятки поза об'єднанням, та два-три десятки студентів мистецьких шкіл. Та й течії наші заступлені нерівномірно й випадково. Ціла конфігурація в багатьох напрямках навіть не заторкує усіх можливостей мистецтва. Проблематика українського мистецтва має в собі багато такого,

до чого захід узагалі не підготований. Правда, східні німці, чеки, мадяри, поляки вже відчувають на собі нову дійсність на своїх землях, але ні вони, ні їх земляки на Заході не усвідомляють собі того, що насправжки діється з їхньою культурою, не знаходять потрібних понять і категорій думання, щоб це окреслити, не кажу вже — реагувати. От чому треба шанувати мистців, що не йдуть на повну мімікру, уподібнювання творчості й думанням до оточення, а обосновано заховують своє відмінне національне Я, ціною неупіху і непопулярності.

Напрямна плекання своїх традицій має два відгалуження. Одно йде суб'єктивною лінією що раз більшої індивідуальної інтерпретації та трансформації вартостей. Друге, більш об'єктивне, шукає поза собою тривалих і важких якостей. Історія мистецтва, деякі абстрактні модерністи та один-два мистці між нами можуть бути прикладом, як мистець вибувається випадкових і неважких прикмет своєї індивідуальності і почерез занеречення дрібного „я” доходить до вищого „Я”. Жаден ренесанс-пасейзм кінець-кінців не став копією-плягіатом, а доводив до витворення нових вартостей, часто таких, що їх у теоретичних гаслах напряму не бралось до уваги. Лякати непопулярних чи неузнаваних на Заході понять не має чого, саме життя поставить завтра їх перед ними.

Вимога — робити поступ, розвиватися, вчитися, висуває два завдання: одно, згідно зобов'язком кожного мистця супроти природних даних його таланту, це розвивати його якнайкраще, і можна сподіватися, що молодші віком мистці та краще матеріально влаштовані матимуть тут більші шанси успіху. Друге мабуть догідніше для мистців, що пройшли вже етап кристалізації та дозрівання, це було б: розвивати себе й напрями до яких вони належать, так як би воно повинно б і могло б відбуватися на Рідних землях, у вільних умовах.

Не місце тут переводити оцінку мистців. На це є виставки, дискусії, рецензії. Але оцінки мусять бути перепроваджувані в кожній країні поселення всесторонно та об'єктивно. Скільки мистців та блеск творів ще не є вирішальні для важности мистецтва. Великість надхнення та ідейна наснага мають куди більше значення.

ЛМ ОГЛЯД бажає всім своїм теперішнім і майбутнім співробітникам Веселих Свят і Щасливого Нового Року.

Характер і праця ОМУ

Об'єднання Мистців Українців в Америці є організація професійна і гуртує мистців різних мистецьких напрямків, нікому не накидаючи таких чи інших поглядів. Цього, на жаль, деяка скількість наших мистців не хоче зрозуміти. Були вже випадки офіційного виступлення з Об'єднання, що, однак, не перешкоджало декому з тих, що виступили, вдаватися пізніше до Управи ОМУ за допомогою чи мати претенсії за те, що їх не запрошують на вистави. Тимчасом, Об'єднання, як і кожна інша організація, буде таке, як і його члени і, мабуть не випадково, організацію критикують найбільше ті, хто ніколи нічого не організував і нічим, крім своїх особистих справ, не зацікавлений.

Завданням Об'єднання є передусім репрезентація українських мистців назовні на громадському терені. Об'єднання дає змогу своїм членам і запрошеним мистцям брати участь на мистецьких виставах, льокальних і позамісцевих.

В рамках ОМУ Мистці мають також повну нагоду влаштувати свої власні вистави і в той спосіб інформувати наше громадянство про своє мистецтво. В міру спромог, ОМУ займається допомогою потребуючим мистцям, і для придбання фондів на це час-до-часу влаштовує різні імпрези. Також члени ОМУ, які працюють постійно в мистецькій ділянці, намагаються, як трапляється до цього нагода, затрудувати і своїх колег та допомогти їм набути такий потрібний тут фаховий досвід. Бкінці ОМУ тісно пов'язане з ЛМКлубом і на його терені мистці мають часто нагоду для особистих зустрічей та дискусій. Усе це показує, що ОМУ це організація в умовах нашої еміграції потрібна і незаступна.

Заходом ОМУ відбулася останніми роками ціла низка мистецьких вистав, у тому дві збірні, з участю понад 40 учасників кожна, та кілька індивідуальних — між ними посмертна вистава творів Василя Кричевського та вистава малюнків Ол. Гриценка. Члени Об'єднання брали також участь у різних позамісцевих виставах, з яких найважливішою була в Торонті підчас зустрічі мистців у липні ц. р. Одночасно поодинокі мистці входили в американський мистецький світ, виставляючи на загально-американських виставах або влаштовуючи свої власні виступи по галеріях. Подібні виступи будуть напевно що раз частіші, в міру того, як наші мистці вросатимуть в американський мистецький ґрунт.

Загальні збори ОМУ, що відбулися 7 листопада, залишили Управу Об'єднання в складі подібному, як давніше, тобто під проводом голови С. Литвиненка. Були спроби опозиції, але

вона не зміла згуртувати більш як 4 голоси. Жива дискусія над минулою і майбутньою працею ОМУ виказала одну і ту саму нашу болячку: неактивність членів класи у вину не їм самим, а управі. В кількох випадках показалося, що мистці самі тратили контакт з Об'єднанням, бо переносилися на інше місце і не залишали своєї адреси, а потому мали жаль, що їх про ніщо не повідомляють. Такі в суті дрібні справи забрали немало часу в дискусії. Проте дискусія дала змогу кожному висловитися і стояла, назагал, на доброму рівні, а висловлені погляди віддзеркалювали щирі бажання різних сторін у напрямі покращання наших мистецьких справ.

ЮВІЛЕЙ ПРОФ. В. СІЧИНСЬКОГО

Нашому заслуженому мистецтвознавцеві проф. Володимирові Січинському саме проминуло 60 років. Проф. Січинський — широковідомий автор мистецьких критик, оглядів, монографій і наукових статей з усіх ділянок українського мистецтва, він також співробітник українських і чужинних енциклопедій. Великою його заслугою є те, що він завжди намагався показати оригінальність української мистецької творчості і безперервність її історичного розвитку від найдавніших часів. Праці проф. Січинського, написані завжди з великою ерудицією і любов'ю, є окрасою нашої такої нечисленної представниками мистецької критики і мистецтвознавства.

З нагоди ювілею відбулася в ЛМКлубі в днях 18 і 19 грудня вистава творів проф. В. Січинського, архітектурних праць і видань.

ЮВІЛЕЙ ЕКО

Дітройтський Літературно-Мистецький Клуб улаштував у днях 18-19 вересня ц. р. ювілей нашого популярного мистця Едварда Козака (ЕКО), з нагоди його 50-річчя. Е. Козак — широко знаний мистець ще з часів своєї діяльності на Україні і свою популярність він зумів зберегти й на еміграції. Тут він часто брав участь на різних мистецьких виставах, останньо в Торонті, проте найбільш відомий він своїми карикатурами в редактованому ним „Лісі Микиті”. Тут він не тільки карикатурист, а й свого роду громадська інституція, його гострий олівець і неменш гостре перо є в нашій суспільності, можна сказати, й моральним чинником. Наша еміграція може, як у кривому дзеркалі, побачити в його карикатурах обличчя своїх хиб, а щодо окупантів України, то мало хто так, як він, умів їх викривати і показувати їх у справжньому світлі.

Е. Козак діяльний також в американських телевізійних і кінових колах, де його виховні фільми отримали високу оцінку.

Намогильний пам'ятник на гробі мистця Василя Г. Крижевського в Каракасі, Венецуеля.

ТІ, ЩО ВІДИШЛИ

АНАТОЛЬ ЯБЛОНСЬКИЙ

З Парижу прийшла вістка, що там серед досить загадкових обставин помер ще розмірно молодий мистець-маляр Анатоль Яблонський. Його прізвище зв'язане в українському мистецтві з нео-візантійським стилем, у якому він дав низку настінних малюнків по галицьких церквах і монастирях, а останніми часами і в Парижі. Він мав простий, здоровий погляд на цей стиль, приймаючи від нього основні елементи лінійної, площинної і барвної будови і не запускаючись у від-копійовування дрібних і заплутаних орнаментальних деталей, що таке характеристичне різним нео-візантійським стилізаторам.

АНТІН ПАВЛОСЬ

За Павлосем, людиною і мистцем, жалуватимуть усі, хто знав його самого чи його твори. Він належав до тих наших мистців, які в основі свого мистецтва мали солідний вишкіл і знання, він був мистець-практик, і це, вла-

сне, давало йому всю вільність і легкість творення. Представник поміркованого реалістично-імпресіоністичного стилю, він, як цього було треба, вмів давати речі на міру монументальну, і треба справді пожалкувати, що він не знайшов у наших незavidних умовах змоги здійснити ні один із своїх широко задуманих пам'ятників (король Данило, кн. Роман Галицький, Б. Хмельницький). Усупереч тим мистцям, які працюють окремо „для заробітку” і окремо „для себе”, він не знав такого розриву в своїй творчості. Тож, прибувши до ЗДА, він розмірно легко влаштувався за своїм фахом у фірмі церковної різьби і тут зміг пристосувати своє попередньо набуте знання до великих розмірами творів.

Смерть Павлося — велика втрата для нашого мистецтва, тим більше, що добрих, усебічних скульпторів у нас обмаль.

МІЖНАРОДНА ЖІНОЧА ВИСТАВА.

Щороку в листопаді відбувається у великій галі Реджімент Арморі в Нью Йорку міжнародна жіноча вистава, на якій представниці різних народів показують мистецтво і промисел своїх країв. Як звичайно, на таких виставах перемішується мистецтво і мистецький промисел з торгівлею, а це не виходить на користь першого. Тому тим більш треба підкреслити, що українські жінки, згуртовані у свого виставовому комітеті, дбають про справжній високий мистецький рівень експонатів та покращують свої вистави з року на рік. Осередком таких українських виступів буває завжди автентичне народне мистецтво з усіх частин української території. Цього року комітет подбав, щоб придбати нові експонати і отримав їх із збірок музею в Стемфорді, із збірки п-ва Кочанів у Джоліет, Іл., та від п-ні Ненадкевич з Покіпсі, Н. Й. Ті речі багато причинилися до мистецького вигляду українського кіоску та його успіху на тій міжнародній виставі.

ВИСТАВА ДЕСЯТЬОХ.

Десять мистців, переважно членів ОМУ, а властиво дев'ять, бо один із заповіджених участі не взяв, влаштувало в пол. листопада невелику виставу своїх праць в одній із заль Українського Народного Дому в Нью Йорку. Це мистці переважно модерного напрямку, що орієнтуються здебільшого на нове американське мистецтво. З виставлених експонатів варто відмітити голову М. Лебеда, різьби М. Черешньовського, невеличкі малюнки М. Бутовича і краєвиди та мертві натури Л. Кузьми. Виставу влаштовано за принципом індивідуального вибору своїх експонатів кожним мистцем, без журі, і тільки тим можна пояснити, що на виставі опинились малюнки одного з мистців, який на предмет своїх деформацій вибрав постать Христа. Вийшло несмачно і майже карикатурно.

У виставі брали участь такі мистці: Божемський, Бутович, Гніздовський (мальований посуд), Гуцалюк, Дзіндра, Кузьма, Радиш, Соловій і Черешньовський.

Мистецтво на Евхаристійнім Конгресі у Філадельфії

Відбутий з великим успіхом Евхаристійний Конгрес у Філадельфії в днях 22-24 жовтня ц. р. мав також багато вартих уваги імпрез мистецького характеру. До підкреслення візантійського, а водночас і українського характеру церковних урочистостей причинилися не малою мірою й наші мистці. Так у головному приміщенні імпрез, у Філадельфійській Конвенційній Голі урочистості відбувались на тлі великого іконостасу, що його запроєктував у модерному стилі арх. Юл. Ястремський з Нью-Йорку і до якого ікони виконав мистець П. Андрусів. Другий, менший іконостас у стилі більш візантійському за проєктом того самого архітекта і з малюнками С. Гординського, стояв підчас церковних відправ у латинській катедрі св. Петра і Павла. Одночасно з Конгресом унизу Конвенційної Галі відбувалася різноманітна вистава, на якій були також твори наших мистців і деяких наших і чужинних фірм. Велику групу своїх творів, ікон та проєктів декорацій показав М. Осінчук, а між більшою кількістю інших експонатів можна було бачити твори П. Холодного-батька (проєкти вітражів до церкви в Мразниці), П. Холодного-сина (три ікони), Д. Горняткевича (проєкти поліхромій), С. Гординського (проєкти поліхромій і малюнок Богоматери, що був емблемою Конгресу), О. Дядинюк, Б. Баранського (вітражі), Романи Стець — тут народженої і вихованої артистки, зацікавленої візантійським стилем. У відділі фотографій була показана серія знімок з колекції Д. Горняткевича, — середньовічні українські фрески на польських землях (Краків, Вислиця, Сандомир, Люблин та Супрасль на Білорусі). Окремо на 60-и розкішно виконаних фото були показані найкращі зразки української мурованої і дерев'яної архітектури, іконостаси та ікони. Кілька старих оригінальних ікон були показані на виставі із збірки музею в Стемфордї й із збірки єп. Амвросія Сенишина, серед яких звертала увагу знаменита копія з 17 ст. ікони Вишгородської Богоматери.

Участь деяких американських та французьких фірм церковного мистецтва, які працювали і для українських церков, давала змогу робити порівняння між ними й українськими мистцями, що працюють у ділянці нео-візантійського мистецтва. Думаємо, що з цього порівняння наші мистці виходили з честю. Це — з погляду чисто мистецького, бо щодо розуміння й відчуття того стилю, то вони хіба не мали конкурентів,

ЦЕРКОВНЕ МИСТЕЦТВО

Церковне мистецтво є під сучасну пору єдине в нас мистецтво, яке можна сміливо назвати народним. З ним бо стрічаються і його сприймають найширші маси народу і воно, крім своєї чисто релігійної ролі, відіграє й немалу ролю культурну, виховуючи ті маси естетично. Загально американське мистецтво має тут деякі досягнення, хоч на мистецькому ринку твори церковного мистецтва майже не розглядаються. Причина цьому та, що малювання церков, як і всіх більших об'єктів, захопили в свої руки малярські юнії, для яких це не проблема мистецтва, а звичайної декорації. В таких умовах очевидно не має для мистецтва багато місця.

Проте останніми роками, з приїздом до ЗДА і Канади більшої кількості наших мистців, а між ними кількох знавців візантійського стилю, в нашому церковному мистецтві ця справа значно покращала. Важливе тут те, що ті мистці знайшли в своїй праці повне розуміння з боку високих церковних чинників, як важне й те, що твори тих мистців ціняться широкими шарами народу. Ми не кажемо вже про проблеми характеру економічного, де давніше майже вся така праця була виконувана чужими фірмами і рідко коли згідно з вимогами нашої церковної традиції. Сьогодні наш мистець, який виспеціалізувався в цій ділянці, має заповнену постійну працю, а при цьому й повне мистецьке задоволення, що та праця твориться не тільки для нього самого чи вузького кола суспільности, а для найширших кіл спрагнених рідного мистецтва.

Наші колекціонери

Розвиток мистецтва неможливий, коли воно не матиме сприймачів, які вміють його цінити і ним дорожити. Ми завжди будемо раді доставити від наших читачів вістки й описи творів нашого мистецтва, що знаходяться у приватних збірках. Щоб започаткувати цю серію наших колекціонерів, ми подаємо тут перший опис відомих нам мистецьких збірок, сподіваючись, що це матиме вартість для класифікацій творів нашого мистецтва в Америці.

ЗБІРКА п. ЙОСИПА КОЧАНА в ДЖОЛІЕТ,
ІЛЛ.

П. Йосип Кочан уже віддавна збирає твори українського мистецтва, спеціалізуючись особливо на народному. У його збірці, що творить малий музей, можна побачити цілу низку таких виробів народного мистецтва, як гуцульські різьби в дереві — касети, хрести, свічники, тарілки тощо, в металю — зброя, порохівниці, пляшки, — тут деякі речі ся-

гають 17 ст. Особливо багата тут збірка мідяних хрестів і намиста. Окремий відділ творить колекція вишивок. Крім цього п. Кочан має прегарну збірку українських поштових значків у комплеті.

З творів малярства є тут кілька старих ікон на дереві і склі та велика збірка дереворитів і акварель Олени Кульчицької.

И. Кочан часто показує експонати своєї збірки на різних виставах, останньою частиною їх була на Міжнародній Жіночій Виставі в Реджімент Армори в Нью-Йорку.

ЗБІРКА БРАТІВ СУМИКІВ

Властиво, це є дві збірки творів малярства, але єднає їх подібний смак у виборі мистців. П. Євген Сумик в Асбері Парк, Н. Дж. має малу галерію першорядних творів сучасного українського малярства, між якими стрічаємо красвиди П. Холодного-батька, І. Труша, В. Кричевського, О. Кульчицької, маріни Ол. Гриценка, різні малюнки М. Мороза, М. Неділка, С. Борачка, М. Бутовича та набути на останній виставі ОМУ різьбу в дереві М. Черешньовського „Мадонна на ослі”. Особливою прикрасою цієї збірки є твори О. Гриценка, мабуть найбільша колекція його праць, що знаходиться в українських руках на американському терені.

Його брат п. Августин Сумик у Нью-Йорку має у своїй збірці також маріни Гриценка, красвид знад Боденського озера пензля М. Неділка, кілька більшого формату красвидів М. Мороза та поодинокі твори П. Холодного Ст., В. Кричевського, М. Бутовича і М. Радиша.

ЗБІРКА ВОЛОДИМИРА ГОРДИНСЬКОГО в НЮАРКУ.

В.Гординський у Ньюарку, Н. Дж. має у своїй збірці кілька творів старого малярства флямандської та італійської школи. З тих речей особливо увагу звертає портрет мужчини пензля Рембрандтового учня Аарт ван Гельдера та два венецькі види пензля Гварді. З польського малярства бачимо один рисунок Яна Матейка і портрет гр. Фредри — матері митр. А. Шептицького, рисунку Й. Вичулковського. З українського малярства знаходимо тут красвиди П. Левченка, І. Труша, О. Новаківського, Ол. Гриценка, С. Гординського та портрет власника цієї збірки роботи М. Азовського та портрет його дружини пензля М. Дмитренка.

ВИСТАВКА МИКОЛИ КРИЧЕВСЬКОГО — в салях Л. М. Клубу в Нью Йорку

Відомий у Франції і поза нею, цінений як у мистецьких сферах, так і у великому колі колекціонерів, що радо збирають його твори, артист-маляр Микола Кричевський, старший син Василя Григоровича Кричевського,

Микола Кричевський

прибув на двомісячний побут до Америки. Вже тридцять чотири роки перебуває мистець по-за межами Батьківщини, а з того 26 років у Парижі.

Майже щороку виставляє він свої твори у кращих паризьких галеріях, здобуваючи надзвичайно прихильні критики, між іншим таких рецензентів як: Максиміліян Готьє, Моріс Ростан, Рене-Жан та інших.

Ось деякі з голосів критики:

„М. Кричевський малює з захоплюючою грацією молодій дівчині, яка відкриває весну і радість життя”. Журналь де Боз-Ар., 1938 р.

„Акварелі М. Кричевського з Венеції, сяють як дорогоцінні самоцвіти”. Argus de la Presse 1954 р.

„М. Кричевський, маляр поезій, захоче цей автохтонний смуток, який надає його акварелям таємничости.

Але підкреслюючи тим сильніше оту таємничість, ми знаходимо в його краєвидах оту ясність, стриманість і соковитість, до якої мистці сучасності нас не завжди призвичаїли.

Франція, Коро, Ватто заважили на далекій душі України і Кричевський зумів заховати тайну слов'янської душі в рямцях французької міри.

Моріс Ростан 1951.

Приїхавши до Нью Йорку, М. Кричевський привіз деяку кількість своїх акварель. 1 січня 1955 р. відбудеться відкриття вистави акварель Кричевського в Л. М. Клубі в Нью Йорку, яка триватиме до 15 січня. 19 січня Мистець повертається до Парижу.

С. Л.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ МЕБЛІВ
Sound Furniture M'fg. Co.

ПАВЛА МАРКА

430 East 10th Street New York 9, N. Y.
Tel.: CAnal 8-4140

**В НАШОМУ СКЛАДІ МОЖНА НАБУТИ НАЙ-
НОВІШІ МОДЕЛІ МЕБЛІ: СПАЛЬНІ, ІДАЛЬНІ,
ВІТАЛЬНІ і т. п.**

Модерні моделі різних столів з мармуровими,
або скляними плитами, або в стилевому виконанні.
Коли бажаєте гарно умеблювати свій новий дім,
прикрасити помешкання, чи кімнату для дітей,
або відновити свої старі меблі, просимо уда-
тися до нас з повним довірям.

Крім того переробляємо і виконуємо нові устат-
кування склепів, клубів і взагалі всякі праці
з дерева.

**ВИКОНАНА НАМИ РОБОТА Є ВИСОКОЯКІСНА
І ГАРАНТОВАНА, А ЦІНИ ФАБРИЧНІ.**

Фабрика відкрита

щодня від год. 8 рано до 5 пополудні,
а в суботу до год. 1.

Видавниче Товариство

„ Книгоспілка ”

має в своїй книгарні великий вибір ук-
раїнських книжок:

- з художньої літератури
- мемуарних та наукових праць
- підручників для українських шкіл
- дитячої літератури тощо.

Гуртовим відборцям: книгарням, шко-
лам, бібліотекам, українським устано-
вам та організаціям *знагна знижка.*

„Книгоспілка” видає 10-томову ІСТО-
РІЮ УКРАЇНИ-РУСИ проф. М. Гру-
шевського, на яку приймає передплату.

Адреса:

Knyho-Spilka Publishing Co.
68 East, 7th Street New York 3, N. Y.

Серед книжок

Шевченкові „Гайдамаки”.

В Едмонтоні в Канаді заходами видавця Г. Йопика
появилось нове видання „Гайдамаків” Шевченка.

Ця Шевченкова поема добре відома, але тут вона
видана в гарному альбомі, з комплетом ілюстрацій
Опанаса Сластьона, які, хоч повстали на переломі на-
шого етнографічного сторіччя, досі залишились най-
кращими ілюстраціями до „Гайдамаків”. Ніодні з чи-
слених советських ілюстрацій до цієї поеми не дорів-
няли Сластьоновим. Треба також підкреслити справді
бездоганний друк ілюстрацій.

Поема зредагована Юрієм Гамораком, який і написав
до неї передмову. Її сміло можна вважати новою оцін-
кою поеми і вкладом у Шевченкознавство. Автор по-
казує, як то Шевченко до часу написання „Гайдамаків”
чувся морально спутаний у відношенні до своїх росій-
ських приятелів, і ще не мав відваги вдарити по ро-
сійській імперії. „Гайдамаки”, хоч своїм політичним
спрямуванням і звернені проти поляків, стали точкою
над „і”, межею його романтичного націоналізму. Пі-
сля них період сумнівів і вагань закінчився. Прийшла
подорож на Україну і, в „Розритій Могилі” — лобова
атака на імперію.

Видання, крім Сластьонових ілюстрацій, оздоблене
ще й портретом молодого Шевченка роботи І. Кейвана
то його ж заголовним листом (квітка якого завелика
до формату книжки).

Збірка поезій Ю. Лободовського.

У Парижі, у польському в-ві „Інститут Літеракції”,
який видає відомий і в українських колах місячник
„Культура”, появилася збірка поезій визначного сучас-
ного польського поета Юзефа Лободовського п. н.
„Злата Грамота”. Збірка прикрашена дереворитами на
козацькі теми роботи нашого паризького мистця Юрія
Кульчицького. Головною темою збірки є Україна і поль-
сько-українські відносини, і тут Лободовський наче
продовжує т. зв. „українську школу” в польській поезії
з половини минулого сторіччя (Мальчевський, Гошин-
ський, Залеський, Словацький).

Підхід Лободовського до українських тем наскрізь
історіософічний, і тут він близький до сучасних укра-
їнських поетів. Ось заголовки деяких його поем: „Похва-
ла України”, „Полісся”, „Ніч на Волині”, „Кінь отамана
Лободи”, „Гуляй-Поле”, „На смерть повішених Україн-
ців”, „Скитська Геллада”, „Дума про отамана Пемлю-
ру”, „Тарас Шевченко”, „Українським поетам”, „Епіта-
фія генералові Тарнавському”. Сила поезії Лободов-
ського лежить у майстерності, з якою він творить свої
образи, які перекидають нашу увагу в історичне ми-
нуле. Він безперечно один з найвидатніших, коли не
найвидатніший польський поет сучасності.

До збірки додано й чотири українські переклади йо-
го поем пера С. Гордінського, Л. Полтави і Я. Славутича.

Книжка про Єжовщину.

Читачі „Свободи” напевно пригадують собі друкова-
ну фейлетонами в цій газеті ловість-спогади Ольги Мак,

що там називалася „Єжовщина”. Авторка, безперечно талановита сучасна наша письменниця, зуміла в цих своїх спогадах дати справді глибокий і драматичний опис часів Єжова на Україні, вклавши увесь матеріал у форму опису переживань однієї української родини. Вона вміє полонити читача справді майстерними зображеннями різних ситуацій, бо вони нею пережиті і мають усі прикмети автентичного, справжнього життєвого документу української людини. Тепер ці спогади появилися окремою книжкою у Мюнхені п. н. „З часів Єжовщини” і вона творить безперечно одну з найцікавіших літературних появ нашої еміграції.

Літературно-мистецький збірник „Львів”

В-во „Київ” у Філадельфії, яке вже має за собою такі видання, як „Слово о Полку Ігореві”, видало тепер Збірник літературних і мистецьких матеріалів „Львів”. Це солідна розміром книга альбомного формату на 208 сторінок, у тому 4 аркуші самих ілюстрацій. Усупереч іншим подібним виданням про Львів, що базувалися головню на історичному матеріалі і споминах, цей збірник подає матеріал переважно в літературному і фейлетонному оформленні, чим робить книжку безперечно ближчою до читача. Понад 30 авторів дало до цього збірника свої твори, між ними є й цінні передруки, ось як статті митрополита Андрея Шептицького про мистецтво ікони і музейництво. Окрасою книги є ряд поезій українських поетів на тему Львова та низка маловідомих репродукцій цього міста. Е. Козак на внутрішній обкладинці розмалював з притаманним йому гумором карикатури майже пів сотні мистців і письменників, творчість яких пов'язана зі Львовом.

„Ukrainica” в американській Енциклопедії.

В новій американській Енциклопедії, у видавниці „Pictorial Encyclopedia” в Нью Йорку (The New Pictorial Encyclopedia of the World, New York, v. I, 1954), в першому томі знаходимо прізвище Олександра Архипенка, про якого сказано: „Російсько-Американський скульптор, народжений в Києві, Росія”... і де присвчено йому 14 рядків тексту, за старими джерелами, які торкаються початкової діяльності О. Архипенка.

Під гаслом „Авраам” уміщено ілюстрацію „Жертва Авраама” без підпису виконавця образу. Між тим є це твір відомого українського мистця Антона Лосенка (1737-1773), який уважається одним з найвизначніших творів світового мистецтва на біблійну тему і тому саме його уміщено в згаданій Енциклопедії Не зайвим буде пригадати, що Антін Лосенко народився в Глухові на Чернігівщині і від 1759 року вчився в щойно заснованій Академії Мистецтв у Петербурзі. Одержавши стипендію для продовження мистецької освіти в королівській Академії в Парижі, пробув там два роки (1760-1762). Тому, що російська адміністрація не висилала урочисто приобіцяних грошей, А. Лосенко через скрутне матеріальне становище повернувся до Петербургу... пішки, принісши на плечах великий образ „Чудесна ловля риби”. Вдруге побувавши в Парижі, А. Лосенко одержав у королівській Академії відзначення за образ „Жертва Авраама” в 1764 році. Згодом став він акаде-

ALgonquin 4-0888

ЕКО

Hosiery - Ladies Scarfs - Men's Wear

Stationery - Music - Records

145 Second Avenue
New York City

Всім Українським Мистцям

наші щирі побажання

гарних успіхів в Америці

Української фірми

АРКА

в НЬЮ-ЙОРКУ

Тел.: GR 3-3550

48 Е. 7-ма вул.

міком, професором і ректором Академії Мистецтв у Петербурзі. Вмер 1773 р. від сухіт, маючи всього 36 років! Французька та інша мистецька критика ставила А. Лосенка на найвищий ступінь світового мистецтва, а Фальконс вважав нашого мистця подивугідним віртуозом, що міг малювати моделі з „геніяльною точністю”.
В. С.

До 20-ліття розстрілу майстра містифікації

Літературне об'єднання „Слово” здало до друку унікальну в нас уже одним своїм жанром книжку: Едвард Стріха „Пародези”. Справжнє прізвище автора цієї книжки Кость Буревій (1888-1934), автор ревії „Опортунія”, що йшла в Харківському театрі „Веселий Пролетар” (1930 р.), і „Чотири Чемберлени”, що йшла в „Березолі” (1930-1931 рр.), а також трагедії „Павло Полуботок”, виданої вже на еміграції накладом доньки Буревія — Оксани.

Під прибраним ім'ям Едварда Стріхи Кость Буревій 1921-1928 рр. друкувався в журналі футуристів „Нова Генерація”, редактор якої Михайло Семенко, вірив, що Едвард Стріха є дійсне прізвище і дійсно советський дипломатичний кур'єр, який курсує між Москвою і західноєвропейськими столицями.

Коли Едвард Стріха був згодом викритий, як Кость Буревій, який в дійсності ніколи ніяким кур'єром, ані футуристом не був і який співпрацював з ваплітянами і театром „Березіль”, де йшли його ревії, то Едвард Стріха опублікував в журналі „Критика” останній свій твір під заголовком „Автоекзекуція” (1930). Виглядала вона як зла пародія на „самокритику”, а водночас була доброю довідкою, з одного боку про футуризм, а з другого боку, про пародію і літературну містифікацію взагалі. Ця сенсація, що справилася в советських умовах враження літературної бомби, була не меншим і політичним скандалом. Містифікація Стріхи-Буревія не тільки „викінчила” футуристичних „деструктивістів”, а й дошкульно вдарила по „партійній лінії”, в літературі. Недарма вона була включена в довгий список „грівів” Буревія супроти московської системи, за які він і був розстріляний 15. грудня 1934 року.

Книжка „Пародези” Едварда Стріхи-Буревія Виходить під маркою Об'єднання Письменників „Слово” за редакцією Юрія Шереха, в мистецькому оформленні Якова Гніздовського. Донька Буревія, яка взяла на себе всі клопоти і витрати цього видання, не пошкодувала коштів на те, щоб „Пародези” вийшли люксовим виданням: на прем'ясаному папері, в твердій оправі з яскравою суперобкладинкою, з численними фотоілюстраціями.

Замовлення і 2 дол. 50 центів просимо надсилати на адресу:

Oksana Saporovska
146 E. 98 St., Ap. 6. New York City

Проект на пам'ятник В. Блавацького.

Комітет будови пам'ятника на могилі актора й режисера Вол. Блавацького в Філадельфії вибрав з надісланих проектів пам'ятника проекти скульптора С. Литвиненка і арх. М. Кравчука. Оба автори мають узгодити на основі своїх проектів один новий, який в основі має триматися цілості, скомп'юваної С. Литвиненком і елементів прикрас за проектом М. Кравчука.

П'ЯТА РІЧНИЦЯ

(Продовження з 2. ст.)

З приміщень Клубу користає і Об'єднання Мистців Українців в З. Д. А. що нараховує до 60 мистців українців перебуваючих тепер в Нью Йорку і в цілих З. Д. А. Мистці плястики з Нью Йорку і ближчої околиці творять секцію мистців при Клубі.

Від пів року приблизно, приєдналась до Об'єднання Мистців група 12 студентів вищих американських шкіл, які студіюють плястичне мистецтво. Та група теж користає з приміщень Клубу і з початком нового 1955 р. улаштує в Клубі першу виставку своїх праць. Вже доходить до закінчення свого організування „Молодий Л. М. Клуб”, членами якого будуть адепти усіх родів мистецтва, тобто новий мистецький „нарибок”, що займе згодом місце старших мистців.

Як бачимо, Клуб ще має перед собою всебічні можливості дальшого росту і різноманітності діяльності в своїм ріднім мистецьким середовищі.

За п'ять років існування Клубу відбулося понад *двісті* п'ятницевих вечорів, *шість* великих Л. М. Ярмарків і декілька інших мистецьких імпрез поза приміщенням Клубу.

Цілоком зрозуміла річ, що не всі відбуті п'ятницеві вечори були на найвищому рівні, але це хіба кожний зрозуміє, що організація і приготування до кожного вечора з виступом одного лише автора, чи то члена секції письменників, чи журналіста, чи прелеганта, зпозо Нью-Йорку нелегка в наших умовах, коли всі ми мусимо максимум свого часу і сил віддавати для праці на хліб щоденний. До того слід пам'ятати, що автори усіх вечорів давали їх безкоштовно, а готувались до них на рахунок годин власного відпочинку. Працювали над програмою і виконували її, бо відчували в тому потребу власного розвитку і потребу поділитися своїми творами з хоч не раз і невеликою аудиторією, але спрагненою нового творчого подиху рідного мистецтва.

Багато членів основників-ентузіастів відійшло або в кращий світ, або виїхали далеко з Нью Йорку, або врешті дехто з колишніх членів стали неподільними патріотами новостворених організацій. Це можна б зрозуміти при умові як уже не співпраці з Клубом, то бодай не наслідуванню діяльності Клубу. Але приходять щораз і нові сили, що включаються в працю. Чи хоче то хтось, чи не хоче, а однак Клуб є досі єдиною великою організацією, що об'єднує усіх мистців, усіх діянок мистецтва, без різниці їх політичного, релігійного чи мистецького вірую. Він став середовищем, де витворюється опінія в справах української духової культури та порогом, через який переходить кожний ново прибулий до Нью

Йорку український мистець. Праці у Клюбі, для всіх хто має добру волю, є досить.

Так було повних 5 років.

Сталими піднаємцями Клубу лишилися Музичний Інститут та вірні військовики, з якими Клуб започаткував свою долю.

Зараз бюджет Клубу зрівноважений. Дальша доля Клубу залежить не тільки від Управи, якою б вона не була, а від самих членів Клубу, як мистців так і прихильників та загалу українського громадянства, яких цікавить українське мистецьке життя.

С. Литвиненко

Вечір Пам'яті 28

Один із чергових своїх п'ятнических вечорів, 24 грудня, ЛМКлуб присвятив пам'яті розстріляних тому 20 років 28-и українських культурних діячів — між ними таких винасних письменників, як О. Влизько, Д. Фальківський, Г. Косинка, К. Буревій, молодих літературознавців Р. Шевченка, К. Піяненка, Г. Проценка та С. Матіяша. З доповідями виступали Г. Костюк, Ю. Дивнич, В. Чапленко та К. Туркало. Одночасно в сусідній залі відбулась невелика вистава фото, книжок і рукописів зліквідованих письменників та їхнього літературного кола, влаштована дочкою розстріляного К. Буревія — Оксаною.

Вшанування 70-річчя Вол Дорошенка

Увечорі того самого дня, коли в Нью Йорку відбулося відкриття Дому Культури, Українська Вільна Академія Наук гостила в себе Володимира Дорошенка з нагоди його 70-річчя. Ім'я В. Дорошенка добре відоме нашому громадянству як науковця, фахівця-бібліотекаря і політичного діяча. Підчас прийняття вітали ювілята промовами представники нашого культурного життя на еміграції: професори М. В'єтухів, М. Чубатий, В. Міяковський, ред. Ю. Дивнич, л-ні Животко, Л. Чикаленко, С. Литвиненко, п-ні М. Дражевська і ін. Мила й неофіційна атмосфера цього ювілейного вечору залишиться довго в пам'яті прийвних.

Відкриття Дому Культури в Нью Йорку

В неділю 26 грудня добірна публіка виловнила вчерть велику залюНТШ в Домі Культури при 302-4 Вест 13 Ст., щоб бути учасниками офіційного відкриття тієї нової української установи. Одночасно відкрито мармурову таблицю іменами фундаторів Дому. Підчас відкриття відначено 75-річчя приявного на залі Вол. Дорошенка. Підчас відкриття проф. Роман Смаль-Стоцький виголосив доповідь про 40-річчя Союзу Визволення України, членом якого був і В. Дорошенко.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ І РИСУНКІВ

ПЕТРА МЕГИКА

відбудеться в днях

29. грудня 1954 до 9. січня 1955

в залах

COMMUNITY ART GALLERY

of Friends Neighborhood Guild, 735 Fairmunt Ave.
Виставка відкрита кожного дня крім суботи,
від год. 2-5 по пол. у вісторок і четвер від год.
7:30-9:30 вечором.

GRamercy 7-8110

Maria Kuszniir

Sonya's Beauty Salon

Specialists in

Hair Dyeing - Permanent Waving

Hours: | 86 East 4th Street
From Tues., to Sat. | Bet. 1st & 2nd Aves.
10:30 a. m. - 8 p. m. | New York City

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

SURMA

11 EAST 7th STREET

New York 3, N. Y.

GRamercy 7-0729

Fire - Auto - Liability - Burglary
Compensation - Plate Glass - Accident
Health - Life

William Chupa

Insurance Broker Notary Public

ORegon 4-5340
GRamercy 3-3830

240 East 6th Street
New York 3, N. Y.

Modern Air Conditioned Chapels

Найстарше похоронне заведення

Peter Jarema

FUNERAL HOME

129 East 7th Street
BET. 1st Ave. & Ave. A
New York 3, N. Y.

ORchard 4-2568

УКРАЇНСЬКИЙ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД.

Користаючись з допомоги, що її до розпорядження наших наукових установ дала фундація Г. Форда, повстав Український Видавничий Фонд, який поклав собі завдання видавати твори сучасних письменників на еміграції і твори тих, яких зліквідувала Москва. Як перший том, появилася перевидана повість Валеріяна Підмогильного, одного з чільних майстрів сучасної української прози. В друку знаходиться роман Ю. Яновського „Майстер корабля“, вибрані поезії Тодося Осьмачки, неопублікований твір Богдана Лелкого, та драматичні твори Миколи Куліша. Готова до друку збірка поезій Є. Маланюка. В приготуванні є „Обірвані крила“, антологія зліквідованих большевиками і нацистами українських поетів і прозаїків.

Монографія життя і творчости М. Гайворонського.

Заходом дружини покійного Михайла Гайворонського, відомого композитора і знавця народної поезії, появилася друком цінна монографія про нього — пера Василя Витвицького. Монографія, що має 208 сторінок з 18 ілюстраціями та майже шість десятками нот, зображує творчий шлях композитора, сплянувшись особливо над його діяльністю як головного капельмайстра військ Української Народної Республіки та творчістю поета після переїзду на еміграцію до Америки. Текст В. Витвицького може служити за зразок як писати фахові і водночас загально доступні праці та як речево підходити до оцінки складних мистецьких явищ.

Вистава старих майстрів.

ОУМ запланувало на недалекий час виставу творів наших старих майстрів, що знаходяться в приватних збірках. Властиво, означення „старі майстри“ — зовсім умовне, бо справа тільки в мистцях минулої генерації, що їх уже немає між живими. Досі отримано зголошення від власників творів таких мистців: Новаківський, Труш, Холодний, Ковжун, Жеваго, Азовський і ін. Особи, які мають твори цих мистців і інші, та що бажали б мати ті речі на виставі, повинні зголосити їх ЛМКлюбові, який і перебирає відповідальність і забезпечення всіх експонатів.

Вистава ця важлива тим, що вона дасть змогу перевести евіденцію бодай частини нашої мистецької творчости, що знаходиться в приватних збірках на еміграції.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦТВА

вищих американських мистецьких шкіл
членів

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ

влаштує в днях 11 до 27 лютого 1955 року
в приміщені Літературно-Мистецького Клубу
в Нью Йорку

ПЕРШУ ВИСТАВКУ ПРАЦЬ ЧЛЕНІВ Т-ВА

Перед відкриттям виставки 11. лютого 1955 р.
о год. 8:00 вечора відбудеться
Літературно-Мистецький Вечір

Виставка буде відчинена щоденно від
8 до 10 вечора в суботи від 8 до 10
і в неділі від 10 рано до 10 вечора.

Phone GR 5-9187

St. Marks Restaurant

BAR and GRILL

Власники:

Роман Гной
Володимир Райовий

97 St. Marks Place
New York 3, N. Y.

GRamercy 5-8528

Olympia Liquors, Inc.

WINES & LIQUORS
(Free Delivery)

Власники

W. Rohowsky
J. Kefor

82 East 4th Street
New York, N. Y.

Tel.: GRamercy 3-0240

R. KRUPKA
M. PYRSKY

Ukrainian American Press

Виконуємо всі друкарські роботи

- Книжки
- Брошури
- Газети
- Афіші
- Летузки
- Весільні запр. і т. д.

133 E. 4th Street

New York 3, N. Y.

Nasz Bazar

Radio Dealers and Service
Electrical Supplies

77 East 7th Street
New York 3, N. Y.

Петро Задорецький, влас. GRamercy 3-3678

Радіопрограма: WBNX — 1380 Kcl.

неділя від 10:15 год. ранку

РАДІОПРОГРАМА

„Година Українських Мелодій”

ведена РОМАНОМ МАРИНОВИЧЕМ з Нью Йорку

НЮ ЙОРК — передавана з станції:

WEVD-AM — 1330; WEVD-FM — 97,9

кожної суботи двічі: год 8:00 і 11:45 перед полуднем.

БРІДЖПОРТ, КОНН. — передавана з станції:

WNAV — 1450

кожної неділі від год 7:00 до 8:00 вечора.

Щиросердежно вітає запозаткування

*Літературно-Мистецького Журналу „Л. М. Огляд” та бажає йому
якнайкращих успіхів.*

РОМАН МАРИНОВИЧ, керівник

103 W. 77th Street New York, N. Y.

Tel.: SU 7-3897

З нагоди появи 1-го журналу Літ. Мист.
Клубу в Нью Йорку всім його членам та
Головній Управі багато успіхів в її
корисній праці бажає

Українська Радіо Програма в Нью Йорку

Петра Мельника

W H O M 136 WEST 52 STREET

New York 19, N. Y.

CL 6-3900

Home: OR 7-2262

Українська цукерня

„Нова Фортуна”

160 1st Avenue New York City
OR 7-9881

запрошує Шановне громадянство
відвідати її крамницю.

Поручаємо щоденно свіже домашнє
печиво, солодощі, торти, шоколяди,
марципани і т. п.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ОГЛЯД
*Вюлетень Літературно-Мистецького Клубу
в Нью Йорку*

Редагує Колегія

Адреса Редакції й Адміністрації:
ART AND LITERARY REVIEW
Ukrainian Art & Literary Club
149 — 2nd Ave., New York, N. Y.

ПЛАТОН СТАСЮК

ТОРГІВЛЯ РІЗНОРОДНИХ М'ЯСИВ

ТА

ВИРІБ КРАЩОЇ ЯКОСТІ

М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ

124 – Перша Евня

Ню Йорк, Н. Й.

Українська книгарня
„Говерля”
в Нью Йорку

має на складі найбільший вибір нових та давніших видань — книжок для старших і молоді, а окрема всі підручники-книжки для шкіл та казки для дітей. Радо висилаємо книжки поштою. Відвідуйте, або пишіть на адресу:

“HOWERLA”
41 East 7th Street New York 3, N. Y.
Новий каталог „Говерлі” висилаємо даром!

Art - Service - Courtesy - Value

Hollywood Florists

Flowers For Any Occasion

GRamercy 5-7844

127 Seventh Street New York, N. Y.
Bet. Ave. A & 1st Ave.

UKRAINIAN VOICE

